Gutachten

der Dissertationsschrift von Herr Koscherbajev Schanbolat (Кошербаев Жанболат) mit dem Titel „Multikulturalismus als Entwicklungsfaktor der Gesellschaft Kasachstans: eine philosophische Analyse“

Die Dissertationsschrift besteht aus einer Einführung, zwei Kapitel: 1 „Kulturell-soziale und geschichtlich - philosophische Grundlagen des Multikulturalismus“ und 2 „Multikulturalismus in der modernen Gesellschaft Kasachstans: Entwicklungsfaktoren, die Praxis, Dynamik, Perspektive“. Jeder Kapitel ist auf drei Paragraphen gegliedert.

Das Thema „Multikulturalismus“ wird im letzten Halbjahrhundert weltweit immer aktueller und in vielen europäischen Ländern – eine Tagesfrage. Das Erscheinen des modernen Multikulturalismus, die Probleme des friedlichen Zusammenlebens von Vertretern verschiedener Kulturen hat auf sich die Aufmerksamkeit Politiker und Wissenschaftler nach dem Zerfall kolonialer Mächte und dem immer mächtiger Einwanderungsstrom aus den ehemaligen Kolonien, auf sich gezogen.

In den letzten Jahrzehnten hat sich dieser Einwanderungsstrom stets intensiviert. Die Menschen aus den selbständigen, aber gescheiterten Staaten fliehen von den ökologischen und finanziellen Katastrophen, Staaten mit korrumpierten und und unqualifizierten Regierungen. Gleichzeitig wächst in den entwickelten Staaten die Notwendigkeit an ausländischen Arbeitskräften: die eigenen Geburtsraten sind viel zu niedrig. Die meisten der eingeladenen Menschen sind in der örtliche Sprache schwach, haben eine andere Kultur, Religion und andere Vorstellungen vom Recht. Somit bringen sie viele Integrationsprobleme mit sich.

Kasachstan nimmt einen in aller Welt anerkannten Sonderplatz in der positiven Lösung von Problemen, die den Multikulturalismus begleiten, ein. Es ging und geht um friedlichen Zusammenleben und Prosperität von Vertretern verschiedener Kulturen vieler nationaler Minderheiten und Ethnien in dem Staat Republik Kasachstan. Der erste Präsident der Republik Nursultan Nasarbajev bewahrte mit seiner weiser Politik den Frieden zwischen aller Ethnien. Und das bei den schwersten wirtschaftlichen und politischen Bedingungen nach dem Zerfall der Sowjetunion. Allein für diese seine Errungenschaft sollte Nursultan Abischewitsch für den Internationalen Nobelfriedenspreis vorgeschlagen werden. Und die al Farabi Universität kann diesen Vorschlag unterstützen oder initiieren.

Die Dissertationsschrift von Herrn Roscherbajew Schanbolat stützt sich auf einen reichen Quellenschatz der Weltgeschichte und Weltphilosophie zum Thema. Hauptsächlich aber auf Daten der Entwicklung Kasachstans in den letzten drei Jahrzehnten. Der Forscher stellt vor, wie man in diesen Zeitraum

die Probleme, die den Multikulturalismus begleiten, in Kasachstan gelöst worden und gibt Vorschläge zur Vorbeugung und Lösung neuer Probleme. Die im Titel der Dissertationsschrift genanntes Problem ist gründlich erforscht und allseitig geklärt. In der Dissertationsschrift gibt es auch einige Weitschweifigkeiten und mit denen verbundenen Reduplikationen. So, zum Beispiel, die Begriffe3 „kulturell-soziale Grundlagen", „Perspektive", „Entwicklung" und „Nation" (Siehe Paragraph 2 Kapitel 1 und Paragraph 3 Kapitel 2).

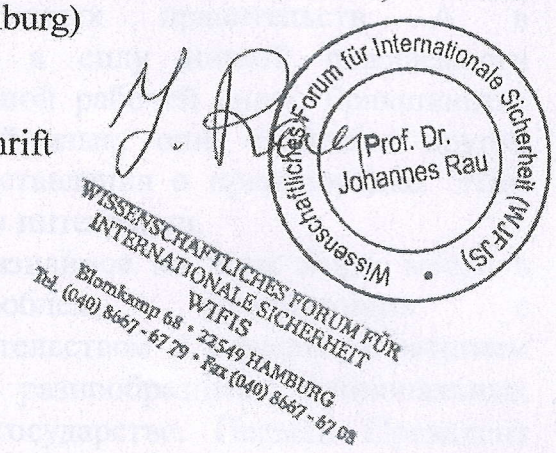
Die Konzeption des kasachstanischen Multikulturalismus ist in der Dissertationsschrift von Herrn Sch. Koscherbajev systematisch beweiskräftig, überzeugend dargestellt. Diesen Text konnte man, glaube ich als Grundlage für einen Sonderkursus oder Unterrichtsmittel empfehlen.

Herr Schanbolat Koscherbajev verdient aufgrund dieser Dissertationsschrift und den vielen Publikationen zum Thema in den nationalen und internationalen wissenschaftlichen Zeitschriften den Doktortitel für Philosophie zu erhalten.

Johannes Rau, Prof., Dr.
Wissenschaftliches Forum für Internationale Sicherheit (WIFIS) bei der Führungsakademie der Bundeswehr (Hamburg)

Hamburg 15. Mai 2018

Unterschrift
Siegel
Stempel

Отзыв

на текст докторской диссертации господина Кошербаева Жанболата (Kosherbayev Zhanbolat) „Мультикультурализм как фактор развития казахстанского общества: философский анализ»

Текст диссертации предваряется Введением и подразделен две главы: 1 «Культур-социальные и историко-философские основы мультикультурализма» и 2 «Мультикультурализм в современном казахстанском обществе: факторы развития, практика, динамика, перспективы». Каждая глава подразделена на три параграфа.

Тема «Мультикультурализм» становится в последние полстолетии во всем мире все более актуальной, а во многих европейских странах — злободневной. Явление мультикультурализма, проблемы мирного сожительства представителей разных культур стало привлекать все большее внимание политиков и исследователей после развала колониальных держав и увеличивавшегося притока населения из бывших колоний. В последние два десятилетия этот приток неуклонно увеличивался: люди из многих новых независимых, но несостоявшихся государств бегут от экологических и финансовых катастроф, войн, бездарной политики коррумпированных правительств. А в высокоразвитых странах возрастает в силу низкой рождаемости потребность в поступлении иностранной рабочей силы. Большинство приглашенных плохо знают местный язык, они -носители другой культуры, религии, имеют иные представления о правопорядке. Этим они приносят с собой многие проблемы интеграции.

Казахстан занимает особое, признанное во всем мире, место в положительном решении проблем, возникающих с мультикультурализмом, мирным сожительством и успешным развтием представителей разных культур, разнообразных национальных меньшинств и этносов в едином государстве. Первый Президент Казахстана своей мудрой политикой сумел сохранить межэтнический мир в невероятно сложных экономических и политических условиях после самоликвидации СССР. За это свое достижение Нурсултан Абишевич, достоин быть, я полагаю, выдвинутым университетом аль Фараби на Нобелевскую премию мира.

Диссертация господина Кошербаева Жанболата базируется на богатом материале мировой философии и истории по заявленой теме и, главным образом, на данных развития Казахстана за последние три десятилетия. Диссертант показывает как решались проблемы, связанные с мультикультурализмом и дает рекомендации по предотвращению и разрешению возможных новых. В тексте диссертации поставленная в

заглавии тема исследована полностью и всесторонне. Есть в тексте и некоторые длинноты и связанные с ними повторы. Это касается

терминов «культур-социальные основы», «перспектива», «развитие», «нация» (См. параграф 2 первой главы «Теоретические, политико-территориальные, культур-социальные основы мультикультурализма» и параграф 3 второй главы «Общая картина казахстанского мультикультурализма и перспективы его развития в контексте «Рухани Жангеру»).

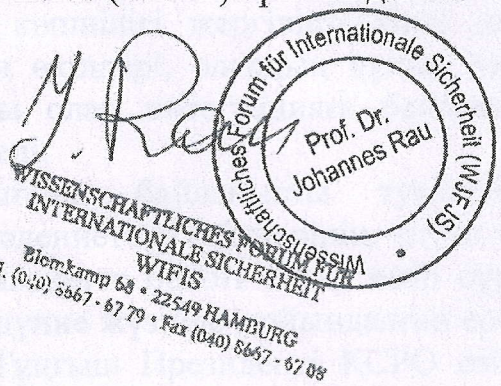
В целом концепция казахстанского мультикультрулизма представлена в диссертации Ж. Кошербаева системно, доказательно и убедительно. Текст этого исследования можно рекомендовать как основу для спецкурса, как пособие для изучающих современное состояние взаимодействия и взаимообогащения этнических культур в Казахстане.

Полагаю, что гражданин Жанболат Кошербаев заслуживает на основе этого исследования и многочисленных публикаций, в том числе и в международных изданиях, искомого им звания доктора философских наук.

Иоганн Рау, проф., др.
Научный форум по международной безопасности (WIFIS) при Академии штабных офицеров Бундесвера (Гамбург)

Гамбург 15 мая 2018

Подпись
Печать
Штемпель

Пікір

Кошербаев Жанболат мырзаның (Kosherbayev Zhanbolat) «Мәдениеттер алуандығы Қазақстан қоғамы дамуының факторы ретінде: философиялық талдау» атты докторлық диссертациясының мәтініне

Диссертация мәтіні Кіріспеден басталады және екі тарауға бөлінген: 1 «Мәдениеттер алуандығының мәдени-әлеуметтік және тарихи-философиялық негіздері» және 2 «Қазіргі заманғы Қазақстан қоғамындағы мәдениеттер алуандығы: даму факторлары, практикасы, динамикасы, келешегі». Әр тарау үш параграфқа бөлінген.

Соңғы елу жылда бүкіл дүние жүзінде «Мәдениеттер алуандығы» тақырыбының өзектілігі барған сайын артып келеді, ал көптеген Еуропа елдерінде бұл көкейтесті мәселе болып отыр. Отаршыл державалардың ыдырауымен және бұрынғы отар елдерден халықтың ағылып келу үрдісінің артуымен мәдениеттер алуандығы құбылысы, әр түрлі мәдениеттер өкілдерінің бейбіт қатар өмір сүру проблемалары саясаткерлер мен зерттеушілердің қызығушылығын көбірек туғыза бастады. Соңғы жиырма жыл ішінде адамдардың ағылып келуі ұдайы өсіп отырды: жаңадан тәуелсіздік алған, бірақ дәрменсіз болып отырған көптеген мемлекеттердің халқы экологиялық және қаржылық апаттан, соғыстан, жемқорлыққа батқан үкіметтің қабілетсіз саясатынан бас сауғалап қашуда. Ал жоғары дамыған елдерде баланың аз туылуына орай шетелдік жұмыс күшінің келуіне деген мұқтаждық артып отыр. Келушілердің көпшілігі жергілікті тілді нашар біледі, олар – басқа мәдениеттің, діннің өкілдері, олардың құқық тәртібі туралы түсінігі де өзгеше. Сол арқылы олар интеграцияға байланысты көптеген проблеманы өздерімен алып келеді.

Қазақстан мәдениеттер алуандығына байланысты туындайтын проблемаларды оңынан шешу, әр түрлі мәдениеттер өкілдерінің, алуан түрлі аз ұлттар мен этностардың біртұтас мемлекетте бейбіт қатар өмір сүруіне және табысты түрде дамуына орай бүкіл дүние жүзінде мойындалған ерекше орынға ие болып отыр. Қазақстанның Тұңғыш Президенті КСРО өзін-өзі жойғаннан кейін қалыптасқан аса күрделі экономикалық және саясаи жағдайда өзінің дана саясатының арқасында этносаралық бейбітшілікті сақтай білді. Бұл жетістігі үшін Нұрсултан Әбішұлы әл-Фараби университеті тарапынан Нобельдің бейбітшілік сыйлығына ұсынылуға лайық деп ойлаймын.

Кошербаев Жанболат мырзаның диссертациясы әлемдік философияның және мәлімделген тақырып бойынша тарихтың бай материалына және, ең алдымен, Қазақстанның соңғы отыз жылдағы дамуының деректеріне негізделеді. Диссертант мәдениеттер алуандығына байланысты проблемалардың қалай шешілгенін көрсетеді және туындауы мүмкін жаңа қиындықтардың алдын алу және шешу бойынша ұсыныстар береді. Диссертация мәтініндегі және еңбектің атауы ретінде көрсетілген тақырып толық әрі жан-жақты зерттелген. Мәтіннің кейбір жерлері созыңқы шыққан және оған байланысты қайталанған тұстары да бар. Бұл «мәдени-әлеуметтік

негіздер», «келешек», «даму», «ұлт» деген терминдерге қатысты («Мәдениеттер алуандығының теориялық, саяси-аумақтық, мәдение-әлеуметтік негіздері» атты бірінші тараудың 2-ші параграфын және «Қазақстандық мәдениеттер алуандығының жалпы көрінісі және «Рухани Жаңғыру» контекстіндегі оның даму келешегі» атты екінші тараудың 3-ші параграфын қараңыз).

Жалпы қазақстандық мәдениеттер алуандығы тұжырымдамасы Ж.Кошербаев диссертациясында жүйелі, дәлелді және сенімді түрде көрсетілген. Бұл зерттеудің мәтінін арнайы курс ретінде, Қазақстандағы этникалық мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен бірін-бірі өзара байытуының қазіргі ахуалын зерттеушілерге арналған көмекші құрал ретінде ұсынуға болады.

Менің пікірімше, азамат Жанболат Кошербаев осы зерттеуінің және көптеген жарияланымдарының, соның ішінде халықаралық басылымдарда жарық көрген жұмыстарының негізінде өзі талаптанып жүрген философия ғылымдарының докторы атағын алуға лайық.

Иоганн Рау, проф., Д-р
Бундесвердің Штаб офицерлері академиясының жанындағы Халықаралық қауіпсіздік жөніндегі ғылыми форум (WIFIS) (Гамбург)
Гамбург 2018 жылғы 15 мамыр

Қолы
Мөр
Мөрқалып
/қолы/
*Мөр: Халықаралық қауіпсіздік жөніндегі ғылыми форум (WIFIS) * Иоганн Рау, проф., Д-р*

Мөртаңба: Халықаралық қауіпсіздік жөніндегі ғылыми форум (WIFIS)
Гамбург, 22549, Бломкамп 68
Тел.: (040) 8667 – 67 79
Факс: (040) 8667 – 67 08

Республика Казахстан, город Алматы,
Семнадцатое октября две тысячи девятнадцатого года. Текст-перевод документа **с русского языка на казахский язык** был выполнен переводчиком Дружининой Натальей Анатольевной.

Подпись: _____

Дружинина Наталья Анатольевна

«17» октября 2019 года. Я, Тагибаева Салтанат Мырзабековна, нотариус города Алматы, действующий на основании лицензии № 11003097 от 01.12.2011 г. выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства Юстиции Республики Казахстан свидетельствую подлинность подписи, совершенной переводчиком **Дружининой Натальей Анатольевной.**
Личность, подписавшего документ установлена, дееспособность и полномочия его проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 4-2202
Взыскано: 1339 тенге, из которых 76 тенге (госпошлина)+1263 тенге (тариф)
Нотариус

Прономеровано и прошнуровано на 6 страницах
Нотариус

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы,
Он жетінші қазан екі мың он тоғызыншы жылғы. Құжаттың мәтінін **орыс тілінен қазақ тіліне** аударған аудармашы Дружинина Наталья Анатольевна.
Қолы: */қолы/ ДРУЖИНИНА НАТАЛЬЯ АНАТОЛЬЕВНА*
2019 жылғы «17» қазан. Мен, Тагибаева Салтанат Мырзабековна, Алматы қаласының нотариусы, 01.12.2011 ж. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігі Тіркеу қызметі және құқықтық көмек көрсету комитеті берген № 11003097 лицензияның негізінде әрекет етемін, аудармашы **Дружинина Наталья Анатольевнаның** қойған қолының түпнұсқалығын куәландырамын.
Құжатқа қол қойған тұлғаның жеке басы анықталды, оның әрекетке қабілеттілігі мен өкілеттіктері тексерілді.

Тізілімде № 4-2202 болып тіркелді
Өндірілді: 1339 теңге, соның ішінде 76 теңге (мемлекеттік баж)+ 1263 теңге (тариф)
Нотариус / *қолы* /